

**НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ  
ОТЧЕТ**

**ЗА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

*Утвърден от Националния статистически институт. Представя се от фирми, подразделения на фирми, общински администрации, министерства и други, които имат налични и въведени в действие дълготрайни материални активи с екологично предназначение (ДМА с ЕП) до 27.05. 2024 г. на съответния областен статистически отдел (ОСИ)*

**Област**

**ЕИК по БУЛСТАТ:**

**Име на предприятието**

**Местонамиране на дейността (код ЕКАТТЕ на населеното място гр.с.):**

**Заети лица в предприятието:**

**Съставител (име и фамилия):**

**Телефон за контакт:**

**е-мейл адрес:**

**Дата:**

**Време за попълване на отчета (минути):**

**Подпис:** \_\_\_\_\_

*Бележки : (Ако предприятието има сменен код БУЛСТАТ, моля отбележете, за да се актуализира базата)*

--



**РАЗДЕЛ 1. НАЛИЧНОСТ И ДВИЖЕНИЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА) И НА ТЕЗИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ (ХИЛ. ЛВ)**

	Шифър	Наличност на ДМА на 01.01. по отчетна стойност	Отчетна стойност на придобитите дълготрайни материални активи с ЕП през отчетната година			Излезли от употреба ДМА през отчетната година	Последваща оценка		Наличност на ДМА на 31.12. по отчетна стойност	В т. ч. Наличност на ДМА на 31.12.придобити от участие на чуждестранни инвеститори
			Общо	Сгради, строителни съоръжения и конструкции, земя и др.	Машини, производствено оборудване, апаратура, транспортни средства		Увеличение	Намаление		
<b>А</b>	<b>Б</b>	<b>1</b>	<b>2=3+4</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8=1+2-5+6-7</b>	<b>9&lt;=8</b>
<b>Дълготрайни материални активи (ДМА), общо</b>	<b>9999</b>									
<b>От тях: Дълготрайни материални активи с екологично предназначение/0200+0300+0400+0500+0700+0800+0900+1010+1400/</b>	<b>1000</b>									
<b>За отвеждане и пречистване на отпадъчни води /0210+0270/</b>	<b>0200</b>									<b>X</b>
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0211+0212+0213+0269/	0210									<b>X</b>
Производствени пречиствателни станции за отпадъчни води	0211									<b>X</b>
Селищни пречиствателни.станции за битови отпадъчни води	0212									<b>X</b>
Канализационна мрежа	0213									<b>X</b>
Други за отвеждане на отпадъчни води	0269									<b>X</b>
Интегрирани технологии (integrated technology)	0270									<b>X</b>
<b>За оборотно водоснабдяване</b>	<b>0300</b>									<b>X</b>
<b>За опазване на въздуха /0401+0470/</b>	<b>0400</b>									<b>X</b>
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0401									<b>X</b>
Интегрирани технологии (integrated technology)	0470									<b>X</b>
<b>За опазване на почвата, подземните и повърхностните води /0510+0570/</b>	<b>0500</b>									<b>X</b>
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0510									<b>X</b>
Интегрирани технологии (integrated technology)	0570									<b>X</b>
<b>За опазване на биоразнообразието и защитените територии, защитените зони и обекти /0710+0770/</b>	<b>0700</b>									<b>X</b>
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0710									<b>X</b>
Интегрирани технологии (integrated technology)	0770									<b>X</b>
<b>За ловно и рибностопански мероприятия</b>	<b>0800</b>									<b>X</b>
<b>За третиране на отпадъците /0910+0970/</b>	<b>0900</b>									<b>X</b>
<b>Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0911+0930+0951+0952+0953+0954+0959+0960/</b>	<b>0910</b>									<b>X</b>
Инсталации за обезвреждане и оползотворяване на неопасни отпадъци	0911									<b>X</b>
Инсталации за обезвреждане и оползотворяване на опасни отпадъци	0930									<b>X</b>
депа за неопасни отпадъци	0951									<b>X</b>
депа за опасни отпадъци	0952									<b>X</b>
Съоръжения за неопасни отпадъци: транспортиране,съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0953									<b>X</b>
Съоръжения за опасни отпадъци: транспортиране, съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0954									<b>X</b>
Инсталации за отстраняване и съхранение на неопасни отпадъци, различни от депа (сгуроотвали и други)	0959									<b>X</b>
Инсталации за отстраняване и съхранение на опасни отпадъци, различни от депа (подземни хранилища за опасни отпадъци и други)	0960									<b>X</b>
Интегрирани технологии (integrated technology)	0970									<b>X</b>
<b>За защита от шума /1020+1070/</b>	<b>1010</b>									<b>X</b>
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	1020									<b>X</b>
Интегрирани технологии (integrated technology)	1070									<b>X</b>
<b>Апаратура за мониторинг и контрол</b>	<b>1400</b>									<b>X</b>



# 1. НОМЕНКЛАТУРА НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ (ДМА-ЕП)

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ
<b>0200</b>	<b>ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ</b>
<b>0210</b>	<b>СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END-OF-PIPE)</b>
0211	Производствени пречиствателни станции за отпадъчни води
0212	Селищни пречиствателни станции за битови отпадъчни води
0213	Канализационна мрежа ( довеждащи канализационни колектори)
0214	Каломаслоуловители
0215	Утаители
0216	Септични ями
0217	Двуетажни утаители / емшери /
0218	Хвостохранилища
0219	Съоръжения и устройства за събиране на отпадъци от акваторията на пристанищата, вкл. плаващи средства - събирачи
0220	Станции за контрол и регулиране на отпадъчни води и мощности за временното им акумулиране /в случай на аварийно изхвърляне на замърсители и повишаване концентрациите им на ПДК / с последващото им прехвърляне в пречиствателни станции
0221	Канални помпени станции
0222	Други съоръжения, инсталации и оборудване за отпадъчните води
0269	Други за отвеждане на отпадъчни води
<b>0270</b>	<b>ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ</b>
<b>0300</b>	<b>ЗА ОБОРОТНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ</b>
0301	Системи за обратно водоснабдяване
0302	Пречиствателни съоръжения в системите за обратно водоснабдяване
<b>0400</b>	<b>ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА (без съоръжения, инсталации и оборудване предназначени за опазване чистотата на въздуха в работните помещения)</b>
<b>0401</b>	<b>СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END OF PIPE)</b>
0402	Утаителни камери
0403	Прахоуловители с отражателна преграда или жалюзинна решетка
0404	Сухи циклони
0405	Батерийни циклони /мултициклони/
0406	Вентилаторни прахоуловители
0408	Ръкавни/тъканни/ филтри
0409	Слоести/наситни/ филтри
0410	Сухи електрофилтри
0411	Мокри електрофилтри
0412	Скрубери без пълнеж
0413	Скрубери с пълнеж
0414	Мокри циклони
0415	Турболентни прахоуловители /тръби Вентури/
0416	Барботажни прахоуловители
0417	Пеновихрови прахоуловители /ПВП/
0418	Други съоръжения за улавяне или обезвреждане на аерозоли
0419	Абсорбционни инсталации
0420	Адсорбционни инсталации
0421	Термични инсталации
0422	Каталитични инсталации/катализатори за автомобили
0423	Други съоръжения за улавяне или обезвреждане на вредни газове
0424	Газификация и други алтернативни източници на енергия
0425	Серочистващи инсталации
0426	Други съоръжения, инсталации и оборудване за опазване на чистотата на атмосферния въздух
0427	Каталитични конвектори (автомобилни)
0428	Електрически превозни средства (в т.ч. презареждащи единици и станции, електрическо транспортно оборудване)
<b>0470</b>	<b>ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА</b>

- 0500 ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА, ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ**
- 0510 СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END-OF-PIPE)**
- 0511 За корекции на реки и пороища
- 0512 Прагове
- 0513 Баражи
- 0514 Съоръжения за отводняване на заблатени земи
- 0515 Съоръжения за съхраняване на торове и препарати от растителна защита
- 0516 Други съоръжения за опазване на почвата и водите (вкл. биолинии за производство на биоагенти за биологична защита)
- 0570 ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА, ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ**
- 0700 ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ**
- 0710 СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END-OF-PIPE)**
- 0711 Посетителски центрове, свързани с дейността по опазване на биологичното разнообразие
- 0712 Други съоръжения за опазване на биологичното разнообразие и защитени природни обекти
- 0770 ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ**
- 0800 ЗА ЛОВНО И РИБНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ**
- 0801 Волиери за доотглеждане на ловни и други диви животни
- 0802 Сеновали
- 0803 Дивечови огради
- 0804 Риболюпилни
- 0805 Отрасни басейни за отглеждане на рибата
- 0806 Инкубатори
- 0807 Други съоръжения за отглеждане на дивеч и риба
- 0900 ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**
- 0910 СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END-OF-PIPE)**
- 0911 Инсталации за обезвреждане и оползотворяване на неопасни отпадъци**
- 0912 Инсталации за физико-химична обработка
- 0913 Инсталации за изгаряне на битови отпадъци
- 0914 Инсталации за изгаряне на производствени отпадъци
- 0915 Инсталации за биологична обработка
- 0916 Други съоръжения, инсталации и активи за обработка
- 0930 Инсталации за обезвреждане и оползотворяване на опасни отпадъци**
- 0931 Инсталации за физико-химична обработка
- 0932 Инсталации за термична обработка
- 0933 Инсталации за биологична обработка
- 0934 Инсталации за обработка на радиоактивни отпадъци
- 0935 Други съоръжения, инсталации и активи за обработка
- 0950 Инсталации за отстраняване и съхранение на отпадъци**
- 0951 Съоръжения (депа) за обезвреждане на неопасни отпадъци
- 0952 Съоръжения (депа) за обезвреждане на опасни отпадъци
- 0953 Други активи за отстраняване, транспортиране и съхранение на неопасни отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)
- 0954 Други активи за отстраняване, транспортиране и съхранение на опасни отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, кантари и други)
- 0959 Инсталации за отстраняване и съхранение на неопасни отпадъци, различни от депа (сгуроотвали и други)
- 0960 Инсталации за отстраняване и съхранение на опасни отпадъци, различни от депа (подземни хранилища за опасни отпадъци и други)
- 1070 ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**
- 1010 ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА** (без тези за намаляване на шума и вибрациите в работните помещения)
- 1020 СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END-OF-PIPE)**
- 1021 Шумозащитни екрани
- 1022 Други съоръжения, предназначени за защита от шума
- 1070 ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА**
- 1400 АПАРАТУРА ЗА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ** (измервателни уреди и лаборатории за контрол на качеството на водите, на въздуха, на шума и на почвата, без тези за опазване чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения).

## 2. ОРИЕНТИРОВЪЧЕН СПИСЪК НА ИНТЕГРИРАНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО ПО НАПРАВЛЕНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

шифър  
от  
Разд.1 и  
Разд.2

Направления / технологии

### 0270 ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ

Сепарация на метали, фосфати и флуориди чрез йонизация

Оборудване и инсталации за кондензация на пара и за охлаждане на вода, изпусната от парни котли  
Охлаждащи колони, при необходимост от редуциране термалното замърсяване, в т. ч. всички допълнителни съоръжения, предназначени за редуциране на аерозолното разпръскване (тези разходи не се включват, ако са свързани с пестене на вода/питейна вода, в случай, че целят увеличаване на рентабилността)

Охлаждащи съоръжения за вода, изпусната от кранове на парни котли и за кондензат от пара

Оборудване за почистване и улавяне на изпускания и течове

Плаващи прегради

Оборудване за откриване на изтичания

Буферни басейни и други съоръжения за съхраняване на отпадъчни води с оглед избягване на пикови изпускания или пикови натоварвания

Изграждане на отделни канализационни системи или на водни/водоохлаждащи системи за по ефективно третиране на отпадъчни води

Оборудване за намаляване на потреблението или за повторно използване на вода. Филтър за охлаждащи води

Промяна в технологиите за миене

Оборудване за РН-управление на химикали за утаяване

Инсталиране на маслени сепаратори, като част от технологическия процес

Инсталиране на топлообменник

Инвестиции във фургони, съдържащи канализационно оборудване

Система за управление на централна пречиствателна инсталация

Измервателно оборудване за измерване на потоци

Програмиране на система за контрол и оборудване за дозиране на добавки

Пречистване на охлаждащо/смазваща течност при рязане

Реконструкция (капитален ремонт) на тръбопроводна система, водещ до намаляване на загубите

Редуцирано изпускане на азот в отпадъчни води

Резервоари за съхранение на технологична вода

Вакуумна дестилация на вода за промиване

Преминаване към затворени оборотни системи за водно охлаждане за предпазване от и за редуциране на термалното замърсяване

Преминаване към системи за въздушно охлаждане за предпазване и за редуциране на термалното замърсяване на мястото на системите за водно охлаждане

Прилагане на по-скъпи, но по-малко замърсяващи процеси/производствени процеси

Климатично контролирано отводняване на дървен материал с рециклиране

Дейонизация на техническа вода с цел редуциране концентрацията на химикали

Включена система за вода за промиване при проявяване на филми

Включена водна система за техническа вода

Смяна на машина за миене/пране с по-малък разход на вода

Допълнителни разходи за специални принадлежности (в това число за изключватели и клапани, заваръчни шевове вместо фланци, плътно затворени помпени шахти)

Допълнителни разходи за въздушно охлаждане в добавка към водното охлаждане (ако има за цел да ограничи термалното замърсяване)

Допълнителна поддръжка (напр. почистване) на системи за водоохлаждане, в случай че не се разрешава хлориране на охлаждащата вода по екологични причини

Инсталация за извънредно подаване на кислород

Допълнителна помпена инсталация в съществуващи инсталации за намаляване на температурата за изтичащи течности (ако има за цел да ограничи термалното замърсяване)  
Инсталация за циркулационен резервоар за студена вода при точково заваряване  
Техническа вода за пречистване при миене с използване на основи  
Оборудване за предотвратяване образуването на утайки в линия за Ni/Cr  
Преминаване към технологии с намалена (или без) употреба на калиев цианид и други токсични съединения  
Ултравioletово осветление за намаляване нарастването на бактериите във водите

0470

### **ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА**

Замяна и струйна помпа (инжектор) с вакуумна помпа.  
Биологична почистваща система  
Каталитичен обмен/каталитично пречистване  
Катализатор за пречистване на азотни окиси (NOx)  
Смяна на охлаждаща система с непряк хладилник  
Промяна на хладилен агент в хладилни и климатични инсталации  
Промяна на пожарогасители/противопожарна инсталация  
Замяна на твърди горива с течни  
Замяна на течни горива с природен газ и други газови горива  
Замяна на твърди, течни и газови горива с електричество  
Контрол на горивните процеси с оглед намаляване емисиите от въглеродни и азотни окиси  
Повторна употреба на отработени газове като средство за предотвратяване и редуциране на емисии в атмосферата  
Замяна на почистващи/обезмасляващи реагенти и разтворители с вода или други по-безвредни  
Въвеждане на електростатично боядисване с по-малък разход на бои и лакове  
Реконструкция на вентилационна инсталация и на инсталация за пречистване на въздух в секция за лакиране и боядисване  
Преминаване към бои на водна основа  
Включени процеси с технологии за обработка с биомаса (газификация на биомаса)  
Извънредни разходи за специални принадлежности (в това число кранове и вентили, заварени шевове вместо фланци, пломбирани шахти на помпи)  
Плаващи покривала и покрития за резервоари и за други зони за съхранение вкл. за намаляване на изпаренията  
Капитална реконструкция на пещ с оглед по-добро горене  
Подобряване на термоизолация на пещи и други  
Инсталиране на шумозаглушители прегради  
Съоръжения за контролни измервания на емисиите  
Използване на инсталация за водно рязане  
Оборудване и инсталации за кондензация на пара и за охлаждане на вода, изпусната от парни котли  
Оборудване за намаляване разпръскването на частици от вятър  
Други

0570

### **ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА, ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ**

Оборудване и мерки за недопускане на изтичане на вода до почвата - използване на покрития за дъна на басейни и др.  
Специализирани системи/дренажи/ за отвеждане на води и газове, които имат за резултат намалено замърсяване на почвата.  
Мерки и оборудване за намаляване потреблението на подземните води  
Мерки и оборудване за анализ, измерване и мониторинг на нивата на замърсяване в почвата, подземните и повърхностните води  
Екстракция на замърсители чрез разтворител или вакуумна екстракция на замърсители  
Съоръжения за резервоари и тръби за подземно полагане, напр. електростатична (катодна) защита за опазване на почвите, подземните и повърхностните води, без удължаване периода на използване)  
Премахване на подземни резервоари и тръбопроводи с оглед опазване на почвата или на подземните води  
Защитна преграда около резервоари за горива и химикали  
Други

0770

### **ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ**

Закупуване на земя за цели, свързани с опазването на природата

Схеми за повторно залесяване с цел опазване на видовете

Рехабилитация на ландшафта след добив на пясък, скален материал и други минерали.

Засаждане на дървесни пояси и пояси от храсти около периметъра на фабрики и бизнес постройки

Адаптиране на високи строежи за предотвратяване на сблъсък с летящи птици

“Зелени” пояси и земни прегради, задължителни около местонахождението на фабрики и индустриални паркове

Реконструкция на ландшафта (напр. на кариери)

Ясно обозначаване на електропроводи за предотвратяване на сблъсък с птици

Други

0970

### **ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**

Намаляване на използваните суровини с цел да се намали количеството на отпадъците

Повторна употреба на отпадъчни материали в процеса на производството

Почистване на масла от прокатен стан

Оборудване за пречистване и повторна употреба на масла в технологическия процес.

Рециклиране на емулсии при рязане

Употреба на амбалаж за многократно използване.

Преминаване към кабели без ПВЦ във вътрешността на осветителни тела

Други

1070

### **ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА**

Фундамент, предназначен за намаляване на вибрациите

Пеци и компоненти с ниски нива на шумови емисии

Двигатели с по-ниско ниво на шум

Горелки с ниско ниво на шум

Други



# НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

## ДЕФИНИЦИИ И УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА “ОТЧЕТ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ДМА-ЕП”

**В съответствие с изискванията на Закона за статистиката Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2005 г; Доп. - ДВ, бр. 98 от 2008 г.)(1) получаваните и събираните при статистическите изследвания индивидуални данни са статистическа тайна и могат да се използват само за статистически цели**

С формуляра се събира информация за наличността и движението на дълготрайните материални активи с екологично предназначение /ДМА-ЕП/.

ДМА – ЕП са част от общите дълготрайни материални активи на предприятието. За изучаването на ДМА – ЕП се прилага методика съгласно изискванията за счетоводното им отчитане в съответствие със Закона за счетоводството и националния сметкоплан.

Отчетът се съставя от стопанските субекти от всички икономически сектори, които имат:

- имат налични съоръжения, инсталации и оборудване, влизащи в състава на ДМА - ЕП;
- имат въведени /придобити/ през годината ДМА- ЕП.;

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение не включват оборудването за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения, т.е. дейностите за охрана на труда.

Придобитите, излезлите от употреба и наличните в края на годината дълготрайни материални активи са дадени по отчетна стойност.

Ако отчетната единица, участва в мероприятия за околната среда с други стопански субекти, то тя попълва данни само за дяловото си участие.

### УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА АДРЕСНАТА ЧАСТ

***В тази част на формуляра се попълват всички характеристики на предприятието като: Област, ЕИК по БУЛСТАТ, Наименование, местонамиране на дейността (ЕКАТТЕ), Съставител, Телефон, е-мейл, Време за попълване на отчета.***

#### ***Заети лица в предприятието***

*Данните се вземат от годишния отчет за заетите лица, средства за работна заплата и други разходи за труд.*

*Включва лица на пълна и частична заетост (под 50% от времето) по дейности за околната среда. Времето на лицата с частична заетост се преизчислява към времето на лицата с пълна заетост, като сумата от отработените часове или дни се делят на общата сума от работни часове/дни за годината. Резултатът се закръглява на цяло число.*

*. Задължително се попълва името на съставителя, неговия е-мейл адрес и телефон за контакт.*

### УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА РАБОТНАТА ЧАСТ

Отчетът се попълва в хил. лева (цели числа) за раздел 1 и раздел 2. (не трябва да се въвеждат числа с десетичен знак и знаци след десетичната запетая).

#### **РАЗДЕЛ 1. НАЛИЧНОСТ И ДВИЖЕНИЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА) И НА ТЕЗИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ**

1. На ред ш. 9999 се попълват данни за всички ДМА на отчетната единица.

Ако стопанският субект **няма** ДМА с екологично предназначение (ш. 1000), то този **ред ш. 9999 не се попълва.**

2. На ш. 1000 и следващи шифри се попълват данни само за дълготрайните материални активи с екологично предназначение (ДМА-ЕП), разпределени по колони според вида и предназначението им. При попълване на формуляра за справка се използва **Номенклатурата на дълготрайните материални активи с екологично предназначение.**

3. В кол.1 се попълват данни за наличните ДМА-ЕП. Отчетната стойност в началото на годината /1.01./ трябва да е равна на стойността в края на предходната година /31.12./.

4. В кол.2 се попълват въведените през годината ДМА-ЕП, разпределени в кол.3 (сгради, строителни съоръжения и конструкции, земя и др.) и кол.4 (Машини, производствено оборудване, апаратура, транспортни средства). В кол.2 въведените през годината ДМА-ЕП излизат автоматично, като сбор от данните в кол.3 и кол.4.

5. В кол.5 се отчитат излезлите от употреба през годината ДМА-ЕП. В кол. 6 и кол. 7 се попълват данни за увеличението или намалението на ДМА и ДМА-ЕП през годината от преоценка.

6. В кол.8 се попълват данни за наличните ДМА-ЕП по отчетна стойност в края на годината /31.12./. От тях в кол.9 се отчитат придобитите ДМА-ЕП от участие на чуждестранни инвеститори, ако има такива.

## **РАЗДЕЛ 2. ВЪВЕДЕНИ В ДЕЙСТВИЕ ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПРЕЗ ГОДИНАТА ПО ОБЕКТИ**

Активите се вписват ПОИМЕННО и със съответния шифър от Номенклатурата на ДМА-ЕП

Съгласно Регламент 295/2008 за Структурната бизнес статистика (SBS), съоръженията за опазване на околната среда се разделят на два вида:

- **специализирани съоръжения за околната среда (end-of-pipe)** – включват се съоръжения, които не участват в производствения процес и служат само за намаляване на замърсяването, което е резултат от производството.
- **интегрирани технологии (integrated technologies)** – елементи на производствения процес/технологии, в резултат на които се постига по-малко замърсяване на околната среда в сравнение с други подобни. Често оборудването е напълно интегрирано в производствения процес и не може да се идентифицира като отделен компонент. В този случай се отчита само оценения дял от общата инвестиция, свързан с избора на технология, по-щадяща околната среда. В случаите, когато се модифицира вече съществуваща пречиствателна станция, екологичните инвестиции ще са равни на общия размер на разходите за приспособяване на съоръженията към екологичните изисквания.

Когато интегрираните съоръжения се разпределят по направления за опазване на околната среда – води, въздух, отпадъци и други, се вписва общата стойност на всички съоръжения от този вид на съответния шифър.

Например: за ш. 0270, ако има - биологическа почистваща система и катализатор за пречистване на азотни окиси (NOx), се вписва общата стойност на съоръженията.

При попълване на раздела моля използвайте Номенклатурата на дълготрайните материални активи с екологично предназначение (ДМА с ЕП). За интегрираните технологии моля вижте Ориентировъчния списък на интегрираните технологии по направленията за опазване на околната среда.

1. В кол. А на Раздела се записва точното наименование на обекта /ДМА - ЕП/, в кол. Б - шифъра съобразно Номенклатурата на дълготрайните материални активи и в кол. В се описват поредните номера на съоръженията от един и същи вид.

2. В кол. 1 се вписва шифър по ЕКАТТЕ за местонамирането на въведения обект.

3. В кол. 2 се попълва оразмерителният капацитет в куб.м/24 ч. на ДМА-ЕП за пречистване на отпадъчните води и за улавяне на изхвърлените вредни вещества в атмосферата, а в кол. 3 се вписва само капацитетът на ДМА-ЕП за улавяне на праха в кг/24 ч.

4. В кол. 4 се посочва отчетната стойност на въведените в действие ДМА-ЕП. Данните трябва да са в пълно съответствие с данните на ред 1000, кол.2 от раздел 1 на отчета както общо, така и по отделни компоненти. В кол. 5 се включват сгради, строителни съоръжения, конструкции, земя и други, а в кол. 6 - машини, производствено оборудване, транспортни средства и други. Данните трябва да са в пълно съответствие с данните на ред 1000, кол. 3 и кол. 4 от раздел 1 на отчета както общо, така и по отделни компоненти. **Да се следят внимателно обектите и да се сравняват с предходната година тези, които още не са въведени в действие. Да се опишат причините, поради които даден обект не е отчетен.**

### **ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЯСНЕНИЯ КЪМ РАЗДЕЛИТЕ**

В ш.0210 за Раздели 1 и 2 се отчитат специализирани съоръжения само за отвеждане и пречистване на отпадъчни води. От тях:

В ш. 211 за Раздели 1 и 2 се отчитат производствени пречиствателни станции за отпадъчни води.

В ш. 212 за Раздели 1 и 2 се отчитат селищни пречиствателни станции за битови отпадъчни води.

В ш. 213 за Раздели 1 и 2 се отчитат канализационна мрежа ( довеждащи канализационни колектори) за отпадъчни води.

В ш. 0269 за Раздел 1 и 2 се отчитат други съоръжения за отвеждане на отпадъчни води: включва съоръжения с шифри от 0214 до 0222.

В ш. 0300 за Раздел 1 и 2 (специализирани съоръжения за обратно водоснабдяване) се посочват активи от фирми, които извършват производствена дейност. Оборотното водоснабдяване представлява повторно използване на промишлени отпадъчни води след тяхното охлаждане или пречистване до необходимата степен. В резултат на това се намаляват потребностите от чиста прясна вода и се опазват водните ресурси от замърсяване. На този ред не

трябва да се отчитат активите, свързани с водоснабдяването на населените места /воден цикъл/ - водоснабдителна мрежа и доставяне на питейна вода. Тази група включва съоръжения с шифър 0301 и 0302.

В ш. 0401 за Раздел 1 и 2 се отчитат специализирани съоръжения за опазване на въздуха. Тази група включва съоръжения с шифър от 0402 до 0428.

В ш. 0510 за Раздел 1 и 2 се отчитат специализирани съоръжения за опазване на почвата, повърхностни и подземни води. Включват се съоръжения с шифър от 0511 до 0516.

В ш. 0710 за Раздел 1 и 2 се отчитат специализирани съоръжения за опазване на биологичното разнообразие. Включват се съоръжения с шифър 0711 и 0712.

В ш. 0800 за Раздел 1 и 2 се отчитат съоръжения за ловно и рибностопански мероприятия. Включват се съоръжения с шифър 0801 до 0807.

В ш. 0910 за Раздел 1 и 2 се отчитат специализирани съоръжения за третиране на отпадъците. От тях:

В ш. 0911 за Раздел 1 и 2 се отчитат инсталации за обезвреждане и оползотворяване на неопасни отпадъци. Тази група включва съоръжения с шифър от 0912 до 0916.

В ш. 0930 за Раздел 1 и 2 се отчитат инсталации за обезвреждане и оползотворяване на опасни отпадъци. Тази група включва съоръжения с шифър от 0931 до 0935.

В ш. 0951 за Раздели 1 и 2 се отчитат съоръжения (депа) за обезвреждане на неопасни отпадъци.

В ш. 0952 за Раздели 1 и 2 се отчитат съоръжения (депа) за обезвреждане на опасни отпадъци.

В ш. 0953 за Раздели 1 и 2 се отчитат други активи за отстраняване, транспортиране и съхранение на неопасни отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други).

В ш. 0954 за Раздел 1 и 2 се отчитат други активи за отстраняване, транспортиране и съхранение на опасни отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, кантари и други).

В ш. 0959 за Раздел 1 и 2 се отчитат инсталации за отстраняване и съхранение на неопасни отпадъци, различни от депа (сгуроотвали и други).

В ш. 0960 за Раздел 1 и 2 се отчитат инсталации отстраняване и съхранение на опасни отпадъци, различни от депа (подземни хранилища за опасни отпадъци и други).

В ш. 1020 за Раздел 1 и 2 се отчитат специализирани съоръжения за защита от шума. Включва съоръжения с шифър 1021 или 1022.

### Експерти в ОСИ за контакт при въпроси и изпращане на попълнения формуляр:

КОНТАКТИ				
ПОПЪЛВАНЕ НА ОТЧЕТ				
№	ОСИ	Експерт	Телефон	E-mail адрес
1	Благоевград	Валентина Миджова	073/8896516;	vmidzhova@nsi.bg
			877904428	
2	Бургас	Жана Недева	056/851939	tsb_se_osi_burgas@nsi.bg
3	Варна	Милена Испанска	052/575213	TSB_NE_OSI_Varna@nsi.bg

		Даниела Георгиева	052/575242	
4	Велико Търново	Кристина Бейска	062/614521	tsb_n_osi_vtarnovo@nsi.bg
5	Видин	Юлия Петрова	094/609275	YSPetrova@nsi.bg
6	Враца	Кети Иванова	092/668680	KIvanova@nsi.bg
7	Габрово	Марияна Драганова	066/819737	mdraganova@nsi.bg
8	Кърджали	Марияна Павлова	0361/67047	MPavlova@nsi.bg
9	Кюстендил	Мариана Пашева	078/559654	MPasheva@NSI.bg
10	Ловеч	Рени Минкова	068/686074	rminkova@nsi.bg
11	Монтана	Маргарита Езекиева	096/391828	TSB_NW_OSI_Montana@nsi.bg
12	Пазарджик	Мариела Кочева	034/402737	MKocheva@nsi.bg
		Георги Василев	034/402714	Gvasilev@nsi.bg
13	Перник	Рая Стоева	076/688666	RStoeva@nsi.bg
14	Плевен	Камена Спирова	064/890426	KSpirova@nsi.bg
15	Пловдив	Марина Бейчева	032/658730	mbeycheva@nsi.bg
16	Разград	Радостина Петкова	084/616115	TSB_N_OSI_Razgrad@nsi.bg
17	Русе	Ирина Коларова	082/811423	ikolarova@nsi.bg
18	Силистра	Веселина Атанасова	086/818315	vkatanasova@nsi.bg
19	Сливен	Диана Пирдопска-Петрова	044/613422	DAPirdopska@nsi.bg
20	Смолян	Радостина Давидова	0301/67426	RDavidova@nsi.bg
21	София-град	Деница Богоева	02/9857657	dbogoeva@nsi.bg
		Белослава Банова	02/9857565	bbanova@nsi.bg
22	София-област	Капка Юрукова	02/9857117	kryurukova@nsi.bg
23	Стара Загора	Ивелина Недева	042/619436	IGGeorgieva@nsi.bg
24	Добрич	Жени Вълчева	058/655314	tsb_ne_osi_dobrich@nsi.bg
		Недялка Тодорова	058/655331	

25	Търговище	Диян Дянков	0601/69431	TSB_NE_OSI_Targovishte@nsi.bg
26	Хасково	Тонка Тончева	038/608853	TToncheva@nsi.bg
27	Шумен	Мария Божинова-Борисова	054/850621	TSB_NE_OSI_Shumen@nsi.bg
28	Ямбол	Красимира Георгиева	046/686317	kigeorgieva@nsi.bg
<b>ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ</b>				
Относно софтуера, регистрацията, оторизирането на счетоводна къща и др.			02/9078446	<a href="mailto:issos_tech@nsi.bg">issos_tech@nsi.bg</a>